

Protokoll fört vid socialnämndens, äldrenämndens och överförmyndarnämndens gemensamma råd för funktionshinderfrågor den 9 juni 2016

Tid:

Kl. 15:00

Lokal: Socialförvaltningen, konferensavdelningen, lokal Storfors,
Storforsplan 36, Farsta**Närvarande:**

Se sid 2 i protokollet

Justerat den 10 juni 2016

Nils Duwähl (DHR Sthlm)
OrdförandeLena Huss (HSO/ÅSS)
Vice ordförande

Närvarande

Ordförande

Nils Duwähl (DHR Sthlm), §§ 1-4,
ej 5-10

Vice ordförande

Lena Huss (HSO/ÅSS)

**Tjänstgörande
ordförande**

Lena Huss (HSO/ÅSS), §§ 5-10

Ledamot

Iren Åhlund (HSO/FUB Sthlm)
Kerstin Järneberg (HSO/
Reumatikerföreningen Sthlm)

Tjänstemän

Veronica Wolgast Karlberg,
avdelningschef, avdelningen för
stadsövergripande sociala frågor,
socialförvaltningen
Ann-Christine Hansson,
förvaltningschef, äldreförvaltningen
Isabelle Vas, sekreterare,
socialförvaltningen

Förhinder

Ledamot

Håkan Jarmar (HSO/RSMH
Stockholms läns distrikt)

Ledamot

Gunnar Sandström (SRF)

Förvaltningschef

Håkan Andersson,
överförmyndarförvaltningen

§ 1**Sammanträdets öppnande, presentation och godkännande av föredragningslista**

Ordföranden Nils Duwähl (DHR Sthlm) öppnar sammanträdet och hälsar alla välkomna.

Rådet och de närvarande presenterar sig.

Rådet godkänner föredragningslistan.

§ 2**Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet**

Ordföranden Nils Duwähl (DHR Sthlm) och vice ordföranden Lena Huss (HSO/ÅSS) utses att justera protokollet. Protokollet justeras den 10 juni 2016.

§ 3**Anmälan av protokolljustering**

Anmälades att det gemensamma funktionshinderrådets protokoll från den 15 april 2016 har justerats den 16 april 2016. Inga kvarstående frågor.

Rådets beslut

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutade att lägga det anmälda protokollet till handlingarna.

§ 4**Ärenden till socialnämndens sammanträde den 14 juni 2016**

1. Socialnämndens föredragningslista.

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

2. Ärende 6
Rapport om utveckling av hemtjänst
Svar på remiss från kommunstyrelsen
Dnr 1.7.1-196/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet. Rådet ställer frågor som besvaras.

Rådets uttalande

Förvaltningen har i ärendet synliggjort stockholmare med funktionsnedsättningar i flera angelägna frågor. Det är viktigt att komma ihåg att brukarna, i synnerhet de med funktionsnedsättning, kan ha svårt att ta till sig och bedöma viss information. Ett sådant exempel är att mobiltelefonen är ett arbetsverktyg. Den som utför insatsen

behöver förvissa sig om att brukaren förstår detta så att missförstånd mellan brukare och personal minimeras vilket ställer krav på att informationen behöver anpassas till den enskildes förmåga att ta till sig information. Det är också viktigt att säkerställa den enskildes delaktighet så att insatserna utförs utifrån den enskildes behov och önskemål om när insatsen utförs. Självklart ska den enskilde vara delaktig utifrån sina individuella förutsättningar, som kan variera från såväl från fall till fall som över tid.

3. Ärende 8

Yttrande över revisorernas årsrapport för 2015
Dnr 1.6.1-239/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet. Enligt reglerna för kommunal ekonomisk förvaltning är det inte tillåtet att statliga (PRIO-)medel periodiseras så som har skett. Förvaltningen har tagit kontaktat med bland annat SKL i syfte att hitta en lösning. För att få klarhet i hur rådet kan bidra i denna fråga beslutar rådet att bjuda in stadens kommunrevisorer till ett samtal om detta problem och hur det kan lösas.

4. Ärende 11

Lägesrapport om projektet Stella - det tredelade föräldraskapet
Dnr 3.2.2-871/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet som handlar om att ge stöd till föräldrar vars barn placerats inom socialtjänsten. Rådet lyfter att familjer som tar emot barn behöver få utbildning i olika funktionsnedsättningar. Med den kunskapen kan familjehemmet samverka bättre med en förälder med funktionsnedsättning/funktionshinder kring det placerade barnet.

Rådets uttalande

Rådet ställer sig positiv till förvaltningens förslag att denna form av stöd ska ingå i den ordinarie socialtjänsten.

5. Ärende 12
Kvalitetsgarantier
Dnr 1.4.1-231/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Rådet ställer sig positiv till förvaltningens förslag och anser att kvalitetsgarantierna är bra.

6. Ärende 15
Uppdragsbeskrivningar för nämndernas verksamheter i egen regi inom området funktionsnedsättning respektive socialpsykiatri
Dnr 2.11.6-1021/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet. Rådet ställer frågor som besvaras.

Rådets uttalande

Det är viktigt att integritets- och sekretessaspekten beaktas vid all form av dokumentation inom vård, stöd och omsorg. Rådet vill särskilt betona detta, då det handlar om känsliga uppgifter om den enskildes hälsa och personliga omständigheter. Brukaren/patienten ska erbjudas möjlighet att medverka då journaler m.m. upprättas, det ska inte vara den enskildes ansvar att begära detta.

Det är viktigt att brukarna/patienten informeras om att personuppgifter samordnas, liksom hur detta sker. Olika huvudmän ska var för sig förvissa sig om att den enskilde har tagit till sig informationen utifrån sina personliga förutsättningar.

Samordning av personuppgifter mellan olika huvudmän ska alltid ske på ett tekniskt och juridiskt säkert sätt. Samordningen får inte leda till ”läckage”, vare sig inom eller mellan huvudmännens system.

Det är vidare önskvärt att en uppgift som spärrats är osynlig. Det ska inte gå att se att brukaren/patienten begärt att vissa uppgifter ska döljas. Sådana spärrar ska inte redovisas alls bland sökträffarna eller vara enkelt spårbara på annat sätt. I dagens system finns dessa spärrade uppgifter med, med en notering om att informationen är spärrad.

7. Ärende 16
Fördelning av stimulansmedel till ungdomsmottagningar
2016
Dnr 3.1.5-177/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

8. Ärende 17
Fördelning av Socialstyrelsens stimulansbidrag för kunskapssatsning inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning
Dnr 1.5.4-274/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet som handlar om kriterierna för fördelning av 6 miljoner kronor för kompetenssatsning av personal inom funktionshinderområdet. Enligt framlagt förslag ska medlen användas för utbildningsplatser och vikarietäckning. Rådet är positiv till kunskapssatsningen och lyfter att ”hjälpmedelskunskap i verkligheten” skulle kunna vara ett

område där det finns behov av kompetenshöjning bland personalen.

9. Ärende 18
Beskrivning av socialtjänsten i Stockholms stad 2015
Dnr 3.1.2-141/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet. Staden är en socialtjänst vilket har sin grund i likställighetsperspektivet. Statistik från stadens verksamhetssystem visar att det finns skillnader i socialtjänsten mellan stadsdelsförvaltningarna. En nyhet i rapporten är att förklara dessa skillnader. För detta engagerades stadens avdelningschefer i analysarbetet, vilket är ett litet steg i rätt riktning. Men det behövs utbildning i analysarbete. Inför nästa rapport kommer därför en halvdagsutbildning i analysarbete att genomföras.

Rådets uttalande

Socialtjänstrapporten är ett viktigt komplement till rapporten Skillnadernas Stockholm. Det är dock svårt att säga så mycket om hur det faktiskt ser ut för personer med funktionsnedsättning.

Rådet lyfter fram några exempel på angelägna frågeställningar. Det kan antas att många som ingår i gruppen som sedan lång tid får ekonomiskt bistånd har någon form av funktionsnedsättning/funktionshinder. Vidare är det troligt att funktionshindrade ingår i gruppen där den somatiska sjukligheten är hög. Även vad gäller bostäder och hemlöshet vore det önskvärt med en fördjupad analys av funktionshindrades situation.

Det är viktigt att frågan om våld i nära relationer särskilt uppmärksammas. Personer med funktionsnedsättning/funktionshinder är extra utsatta. Stadens egen trygghetsmätning slår också fast att denna grupp upplever otrygghet i högre utsträckning än andra.

Rådet anser att funktionshinderperspektivet särskilt måste beaktas. Målgruppen behöver utredas mer, så att man får svar på fördelningen mellan rådets målgrupper och befolkningen i övrigt. Detta är viktiga signaler för stadens sociala insatser, samt i stadens samverkan med andra myndigheter och huvudmän.

10. Ärende 19

Årsrapport personligt ombud 2015

Dnr 3.1.3-276/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet. Rådet konstaterar att fler kvinnor än män får stöd av personligt ombud men att förklaringar för det saknas i ärendet. Inte heller redovisas åldersfördelningen i målgruppen som får stöd av personligt ombud.

Rådets uttalande

Rådet välkomnar en kompletterande utredning gällande genus och demografi för de personer som får stöd av personligt ombud. Som rådet flera gånger tidigare har påpekat är kompetens och ett gott bemötande viktiga i stadens utbud av insatser och tjänster. Att samma systemfel fortfarande lyfts i rapporten är inte acceptabelt.

11. Ärende 20

Uppföljning av stadens lex Sarah rapportering 2015

Gemensamt ärende med äldreförvaltningen (dnr 410-515/2016)

Dnr 3.1.2-254/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådet vill få en föredragning om hur socialnämnden arbetar med lex Sarah, ärendehantering mm. Rådet beslutar att bjuda in socialt ansvarig samordnare till ett kommande sammanträde.

12. Ärende 21

Helhetssyn och tillgänglighet vid komplexa ärenden

Funktionshinderinspektörernas granskningsrapport 14

Dnr 3.4.2-1035/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg föredrar ärendet. Rådet ställer frågor som besvaras.

Rådets uttalande

Det är mycket angeläget att alla insatser och all omsorg utförs med den enskilde i fokus. Därför är det anmärkningsvärt att bara 20 % får samordnad individuell plan när alla har denna lagstadgade rätt. I tidigare rapporter har just glapp i informationsövergången lyfts. Modeller för trygg, säker och effektiv kommunikation mellan

huvudmännen måste utvecklas. Det får inte förekomma risk för glapp så att vissa insatser faller bort eller utförs parallellt. Rådet vill dock framhålla att det handlar om grupper som av olika skäl tillfälligt eller varaktigt kan ha svårt att ta till sig och bedöma viss information. Det ställer krav på att den som planerar och utför insatserna måste försäkra sig om att den enskilde är delaktig utifrån sina individuella förutsättningar, som kan variera från såväl från fall till fall som över tid.

13. Ärende 22

Utredning av huvudmannaskap för Relationsvårdscentrum Sydost samt behov av stadsövergripande verksamhet för våldsutövare

Dnr 3.1.2-960/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

14. Ärende 23

Utredning - Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa

Gemensamt ärende med äldreförvaltningen (dnr 330-390/2015)

Dnr 3.1.2-585/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg och Ann-Christine Hansson redovisar ärendet. Överlag har samarbetet mellan

socialtjänst och äldreomsorg inom stadsdelsförvaltningarna ökat. Däremot har stadsdelsförvaltningarna sinsemellan kommit olika långt vilket beror på att man organiserar sin verksamhet på olika sätt.

15. Ärende 24

Förslag till Program för stöd till anhöriga 2017-2020
Gemensamt ärende med äldreförvaltningen (dnr 540-499/2016)
Dnr 3.1.1-244/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Veronica Wolgast Karlberg och Ann-Christine Hansson föredrar ärendet. Stadens program har reviderats och idag har alla stadsdelsförvaltningar anhörigkonsulenter. Rådet och tjänstemännen för en kort diskussion om att socialtjänst- och funktionshinderinspektörerna får uppdraget att granska stadens stödinsatser riktade till anhöriga, vilka stödinsatser som är ändamålsenliga enligt de anhöriga och om det saknas stödinsatser. Rådet välkomnar en sådan granskning.

Uttalande från rådet

Rådet uppskattar att staden uppmärksammar behovet av stöd till anhöriga.

Många anhöriga/närstående gör insatser för personer med ohälsa eller funktionsnedsättning, som är av mycket stort värde. Insatserna bidrar till livskvalitet och delaktighet och avlastar kommunens olika verksamheter. Det är av stor vikt för alla parter, att staden kan erbjuda stöd till den som så önskar.

Ordföranden Nils Duwähl (DHR Sthlm) överlämnar ordförandeskapet till vice ordföranden Lena Huss (HSO/ÅSS) och lämnar sammanträdet.

1. Äldrenämndens föredragningslista.

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

2. Ärende 7
Årsrapport för äldrenämnden för år 2015
Yttrande till Revisionskontoret, RVK dnr 3.1.2-74/ 2016
Dnr 140-495/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

3. Ärende 8
Biblioteksplan 2016-2020
Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr 145-646/2016)
Dnr 150-477/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

4. Ärende 9
Motion från Ann-Katrin Åslund (L) om rätt till äldreboende
Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr 106-533/2016)
Dnr 150-478/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson föredrar ärendet. Rådet ställer frågor som besvaras.

Rådets uttalande

Rådet ser allvarligt på att det har blivit avsevärt mycket svårare att få flytta till ett äldreboende. Varför ska det ställas så höga krav för att få bo på ett äldreboende? I ärendet pratar man helt bort denna problematik. Rätten att bo kvar i sitt hem är bra men hemtjänst kan inte vara den enda lösningen. Vill en person flytta in på ett äldreboende måste hens vilja att få göra så också vägas in i bedömningen.

5. Ärende 11
Överflytt av ansvar för genomförande av centrala upphandlingar av vård- och omsorgsboenden samt hemtjänstutförare
Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr 152-532/2016)
Dnr 150-532/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Uttalade från rådet

Rådet ställer sig positiv till förvaltningens förslag.

6. Ärende 12

Anhörig- och objektanställningar i Stockholm
Dnr 350-503/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redovisar ärendet. Syftet är att säkra kompetensen och kompetensutveckling hos all personal som utför hemtjänstinsatser i direkt klientarbete. Anhörig- och objektanställningar är inte tillåtna från den 1 januari 2017, men vid behov finns möjlighet till att göra undantag.

7. Ärende 13

Delrapport om äldreboendeutredningen
Dnr 320-525/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ann-Christine Hansson redovisar ärendet. Rapporten omfattar alla boendeformer för äldre. Rådet ställer frågor som besvaras. I delrapporten lyfts att det behöver utredas mer om konsekvenserna som till exempel krav på utveckling av aktivitetscenter får för stadsdelsförvaltningarna.

8. Ärende 15

Anslutning till Nationell patientöversikt (NPÖ) som konsument av information
Dnr 350-509/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Rådets uttalande

Det är viktigt att brukarna, i synnerhet de med funktionsnedsättning/funktionshinder, informeras om att

personuppgifter samordnas. Olika huvudmän ska var för sig förvissa sig om att den enskilde förstår detta, vilket ställer krav på att information om samordningen anpassas till den enskildes förmåga att ta till sig information.

Det är vidare viktigt att samordning om personuppgifter mellan olika huvudmän sker på ett tekniskt och juridiskt säkert sätt. Samordningen mellan olika huvudmän får inte leda till läckage i eller mellan huvudmännens system. Det är vidare önskvärt att en uppgift som spärrats är osynlig det vill säga inte redovisas alls bland sökträffarna. I dagens system finns dessa spärrade uppgifter med, med en notering om att informationen är spärrad.

9. Ärende 16

Utredning - Äldre personer med eller utan missbruk som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa
Gemensamt ärende med socialförvaltningen
(Socialförvaltningens dnr 3.1.2-585/2015)
Dnr 330-390/2015

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet. Se även punkt 4.14 i protokollet.

10. Ärende 17

Förslag till Program för stöd till anhöriga 2017-2020
Gemensamt ärende med socialförvaltningen
(Socialförvaltningens dnr 3.1.1-244/2016)
Dnr 540-499/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet. Se även punkt 4.15 i protokollet.

11. Ärende 18

Uppföljning av stadens lex Sarah rapportering 2015
Gemensamt ärende med socialförvaltningen
(Socialförvaltningens dnr 3.1.2-254/2016)
Dnr 410-515/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet. Se även punkt 4.11 i protokollet.

12. Ärende 20

Anmälan om beviljade medel till förstudie om digitalt arbetsplatslärande i projektet DIAL

Dnr 330-530/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

13. Ärende 25

Anmälan av inkommen skrivelse från nätverket Gemensam Valfärd Stockholm ”Rapport om utveckling av hemtjänst dnr 350-187/2016”

Dnr 252-533-2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

§ 6

Ärenden till överförmyndarnämndens sammanträde den 7 maj 2016

1. Överförmyndarnämndens föredragningslista

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av denna.

2. Ärende 6.3

Skrivelse från HSO Stockholms stad daterad den 16 maj 2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

3. Ärende 8.1

Månadsrapport maj 2016 för överförmyndarnämnden

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

§ 7**Anmälningssärenden**

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutade att lägga följande dokument till handlingarna.

Socialnämndens protokoll från sammanträde den 17 maj, som justerats dels den 17, dels den 26 maj 2016.

Äldrenämndens protokoll från sammanträde den 17 maj 2016, som justerats dels den 17, dels den 23 maj 2016.

Stockholms överförmyndarnämnds protokoll från sammanträde den 17 maj 2016, som justerats den 26 maj 2016.

Lista över inkomna skrivelser till socialnämnden under perioden den 28 januari till den 26 maj 2016.

§ 8**Övriga frågor**

Rådet informeras om att socialborgarrådet Åsa Lindhagen (MP) deltar på rådets sammanträde den 18 augusti 2016.

Vice ordföranden Lena Huss (HSO/ÅSS) lyfter frågan om rådets sammanträdestider och föreslår att sammanträdet börjar en timme tidigare. Rådet beslutade att diskutera frågan vidare på nästa sammanträde som börjar kl.15.

Ledamoten Iren Åhlund (HSO/FUB Stockholm) tipsar om god man-utbildningen Min mening.

§ 9**Sammanträdet avslutas**

Tjänstgörande ordföranden Lena Huss (HSO/ÅSS) tackar rådets ledamöter och tjänstemännen för ett gott samarbete under våren 2016 och önskar alla en skön sommar, därefter avslutas sammanträdet.

Sammanträdet avslutas kl. 16.55.